

Michelangelo Merisi da Caravaggio

Nekaj o baroku: Beseda barok prihaja iz italijanske besede čudaški. Ta stil se je najprej razvil v Italiji, nato pa se je razširil po celi Evropi. Prizore je prikazoval v dramatični, odločni smeri. Verska umetnost pogosto prikazuje velike valove in oblake, obkrožene z angelčki.

Najbolj znani slikarjem tega časa so: *Caravaggio*, *Rembrandt*, *Rubens*, *Velasquez*.

Verjetno najbolj revolucionarni umetnik tega časa je italijanski slikar Caravaggio, saj je opustil pravila, ki so vodila umetnike stoletje pred njim. Ta so idealizirala človeške in verske izkušnje. Caravaggio je bil italijanski baročni slikar, bil je najboljši vzor naturalističnega slikanja v zgodnjem 17. stoletju. Njegova uporaba modelov iz nižjih socialnih slojev v njegovih prvih delih in poznejših verskih kompozicijah je postavila temelje slikarjem, ki so delovali za njim. Hkrati pa je vsebovala realizem, preprostost, pobožnost in spoštovanje. Enako pomembna je njegova vpeljava učinka dramatične svetlobe in teme - ta efekt imenujemo chiaroscuro.

Rojen je bil kot Michelangelo Merisi 28. septembra 1573 v mestu Caravaggu v Italiji, po katerem je povzel tudi svoje umetniško ime. Ko je pri enajstih letih postal sirota, ga je pod svoje vaještvo za štiri leta vzel slikar Simone Peterzano iz Milana. V času od 1588 do 1592 je Caravaggio delal kot pomočnik slabšim slikarjem v Rimu. Leta 1593 je začel prodajati svoje slike prek trgovca in slikarja Giuseppe-ja Cesari-ja, znanega kot Cavaliere d'Arpino. Pod njegovim vodstvom je naslikal znano delo **Sadje in rože**, ki pa danes žal izgubljen. Med njegove najbolj znane zgodnje slike spadajo žanrske slike z mladimi moški (npr. **Glasbeniki**), katere so bile narejene za njegovega prvega pomembnega pokrovitelja Kardinala Francesca del Monte-ja.

Pri 24-ih je bil je Caravaggio od kardinala dobil naročilo za poslikavo Contarelli-jeve kapele v cerkvi San Luigi-ja de Francesca v Rimu. V tej kapeli se je prvič popolnoma pokazal Caravaggiov realistični naturalizem, ko je v treh prizorih prikazal življenje svetega Mateja (**Calling of Saint Mathew**). Dela so povzročila neodobravanja publike zaradi njihove realistične in dramatične narave. Prizori na slikah izstopajo zaradi dramatične uporabe kletne svetlobe, ki se pretaka iz vira na vrhu slike, tako da osvetli Kristusovo kretljivo roko (temelji na Michelangelovi sliki Adam, na stropu Sikstinske kapele) in drugih postav, katere so večinoma sodobno oblečene. Kljub silovitim kritikam je njegov sloves rasel. Okrog leta 1601, je Caravaggio prejel še drugo večje naročilo in sicer od Santa Maria del Popolo v Rimu za **Spreobrnitev svetega Pavla in Križanje svetega Petra**.

Caravaggiovo osebno življenje je bilo nemirno. V Rimu je bil pogosto v navzkrižju z zakonom in ga je leta 1606 tudi zapustil, saj je bil obtožen uboja nasprotnika po sporu zaradi rezultata v igri tenisa. Odšel je v Neapelj, kjer je porabil nekaj mesecev za izdelavo enega svojih najboljših del **Bičanje Kristusa** (San Domenico Maggior, Neapelj) To delo je bilo odločilno za razvoj naturalizma umetnikov tistega mesta. Ostal je v Neaplju in tam nekaj časa slikal in čakal na papeževu pomilostitev. Temna in nujna narava njegovih slik je najbrž odsevala Caravaggiovo obupano stanje.

V začetku letu 1608 je odšel na Malto in bil tam sprejet kot slaven umetnik. Bil je tudi posvečen za viteza po malteški razvrstitvi. Tam je naslikal tudi portret svojega prijatelja viteza Alofa de Wignacourta. Oktobra 1608 je bil Caravaggio spet aretiran, vendar je pobegnil iz malteške ječe in odšel v Siracuso na Sicilijo. Med bivanjem v Siciliji je v Sirakuzi naslikal nekaj monumentalnih platen, ki vključujejo **Pokop svete Lucije** (Santa Lucia, Sirakuza) in **Lazarjevo vstajenje** (Museo Nazionale, Messina). Ta dela so imela odlično kompozicijo velike drame, ki jo je dosegel z uporabo temnih barvnih tonov in odlično uporabo osvetljevanja.

Poln strahu zaradi zasledovanja se je selil še naprej, vendar so bile njegove slike iz tega časa ene najboljših nasploh v njegovi karieri. Po papeževi pomilostitvi se je nameraval vrniti v Rim, vendar je bil po krivem aretiran in zaprt za dva dni. Ladja, ki na bi ga odpeljala v Rim, je odšla brez njega vendar z njegovim premoženjem. Nesrečen, izčrpan in bolan (malarija) je gledal, kako je ladja odšla brez njega. Zgrudil se je na plaži Port'Ercole v Toskani in nekaj dni zatem umrl (18. julija 1610).

Kljub sočasni uporabi realizma in močnega chiaroscuro, izvirajočega iz severno italijanskega slikarstva prejšnjega stoletja, je Caravaggio prinesel novo življenje in neposrednost v ta stil slikanja. S tem je vplival na preobrazbo iz antiklasičnega manerizma v zgodnji rimski barok. Kljub svojemu osebni prepričanju, da je narava njegova edina učiteljica, je Caravaggio pogosto študiral stile slikanja umetnikov visoke renesanse, posebej slikarja Michelangela.

Caravaggiov vpliv na umetnost tistega stoletja je bil dokaj močan. Bodočim slikarjem je ob njegovih delih upadel pogum. Kljub temu pa je natuarlistična šola, ki temelji na navdušenem posnemanju njegovega stila, cvetela v Italiji in zunaj nje celo stoletje.